

Medra a inestabilidade do Cáucaso ata Asia Central

Description

Se ben os acontecementos en Iraq ocupan a atención dos gobernos e a opinión pública mundial, outros escenarios de conflictividade estanse a presentar no Cáucaso e Afganistán, dous enclaves que forman parte da estratexia estadounidense de guerra contra o terrorismo. Curiosamente, tamén estas rexións atopanse na órbita dos intereses petroleiros de Washington, Moscova e as multinacionais, ademais de conformarse alí escenarios de disolución social e anarquía política.

Cómpre comenzar por Chechenia, un conflito que agora ameaza coa expansión rexional cara Xeoxria, e as súas rexións secesionistas de Osetia do norte, Adxaria e Abxasia, e a rexión rusa do Daguestán. Tralo asesinato en maio do presidente proruso Ahmed Kadírov, a guerrilla chechena a penas logrou outro golpe mais contundente, salvo o recente intento de asasinato do novo presidente interino, Serguei Abrámov. Baixo o fogo cruzado entre as tropas rusas e os independentistas, Moscova desexa celebrar uns novos comicios en agosto, sen a presenza de observadores internacionais, o que revelaría a victoria do novo candidato prorruso, o actual ministro do Interior Alú Aljánov, e a continuación da política de â€œman duraâ€ desde Moscova.

O perigo checheno xa no é só a crítica situación interna senón os movementos de expansión cara os seus veciños. En xuño, un demoledor ataque na república de Ingushetia deixou 100 mortos, entre eles o ministro proruso do Interior, e foi seguido por combates na veciña Daguestán. A rexión de Ingushetia, onde poderían atoparse numerosos guerrilleiros chechenos, é unha especie de â€œtapónâ€ entre Chechenia e as rexións xeoxianas de Osetia do norte e do sur.

En Xeoxria, o presidente proestadounidense Mikhail Saakashvili intenta restablecer a unidade estatal ao mesmo tempo que busca mellorar as relacions co presidente ruso Vladímir Putin. Dende o Kremlin acúsase ao goberno xeoxiano de proveer asistencia aos militantes chechenos. É por iso que Moscova aplica un â€œdobre xogoâ€ xa que asiste militarmente aos rebeldes de Osetia do norte e do sur, ademais de apoiar as rexións de Abxasia e Adxaria, coa finalidade de desestabilizar ao goberno de Tbilisi. Ao mesmo tempo, Putin parece estar remodelando a súa estratexia na rexión, propiciando as negociacións de cese ao fogo.

No fondo, o que Moscova pretende é recuperar a súa hexemonía no Cáucaso ante a posibilidade real de que Washington o desprace no corto prazo, e tamén garantir as rutas de distribución dos oleoductos e gasoductos que partirán do Mar Caspio ata Rusia. Precisamente, o tema dos oleoductos interesa tamén á Casa Branca, xa que a estratexia de Saakisvili de conservar a unidade estatal persegue asegurar o control da ruta do oleoducto Bakú-Tbilisi-Ceyhán, a chave da política norteamericana no Cáucaso.

Non moi lonxe, Afganistán e Asia Central comezan a manifestar síntomas de preocupación para EEUU e Europa. O derradeiro cumio da OTAN en Istambul deixou patente a necesidade de proveer dunha forza especial multinacional ao goberno interino de Ahmed Karzai, e de apoiar ao seu goberno con vistas ás eleccións presidenciais de outubro e as lexislativas do 2005.

O tema da seguridade é o principal problema no territorio afgano, tal e como se puido coñecer nunha recente enquisa da Asia Foundation sobre a situación de Afganistán. A ameaza para Kabul xa non son os reductos dos talibáns, concentrados na rexión do Herat, fronteiriza co Pakistán. Son os chamados â€œwarlordsâ€, ou â€œseñores da guerraâ€, aínda se algúns deles constituíron a chave para acabar co réxime talibán. Karzai confesou esta problemática e cada vez mais vese parapetado por tropas estadounidenses procedentes de empresas privadas de seguridade, o mesmo tratamento que se leva a cabo en Bagdad cos representantes do novo goberno. E por outra banda, está a presenza de militantes de Al Qaeda, a pesar de que un dos principais xefes ideolóxicos da organización entregouse en Afganistán ás autoridades saudíes, co colaboración de Irán, un feito sen precedentes.

A pesar de que unha enquisa recente amosaba un interesante respaldo local á xestión de Karzai asegurando que un 81% dos afganos pensan votar nas eleccións, a ameaza dos señores tribais e das milicias paramilitares descontroladas non son razóns de tranquilidade para o goberno interino nin para os seus aliados occidentais.

No panorama de Asia Central, é cada vez mais evidente que a estratexia de Washington de fortalecer rexímenes autoritarios e represores dos dereitos humanos, como os de Uzbekistán, Azerbaijdán e Turkmenistán, en aras da «guerra contra o terrorismo», comeza a pasar factura. Estes gobernos autócratas vénse convulsionados pola presión de grupos islamistas e outros que demandan cambios democráticos. Os informes do Consello de Europa, as ONGs e a OSCE, dan fe da represión destes gobernos, polo que Washington comeza a percibi-los coma aliados incómodos. Nestes días, EEUU suspendeu unha axuda económica e militar a Uzbekistán.

Nembargantes, o escenario de «guerra contra o terrorismo» segue sendo o imperativo de Washington, e a súa política en Asia Central amosa un escenario similar ao de América Latina durante a «guerra fría», só que o avance do islamismo ven a substituír agora á antiga ameaza comunista. E tamén revela unha secreta «guerra fría» entre EEUU, Rusia e China, pola influenza nas repúblicas do antigo espacio soviético.

Enfatizar na estabilidade por enriba da democratización no Cáucaso e Asia Central, podería ser contraproducente e deixar a EEUU, Rusia e Europa nunha delicada posición. En Xeorgia e Afganistán podería estar a chave deste novo escenario.

[Acceso ao artigo orixinal no repositorio web 1998-2012](#)

APARTADOSTEMATICOXEOGRAFICOS

Outros ARQUIVO

IDIOMA

Galego

Date Created

Xullo 20, 2004

Meta Fields

Autoria : 3713

Datapublicacion : 2004-07-20 00:00:00